

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
недільних і святах.

БУЖОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

Престольна промова.

Бесіду, котрою цісар відкрив в понеділок нову сесію ради державної, подали ми в ч. 63 в телеграфічній змісті. Нині подаємо її дословно:

„На початку нового важного періоду жити конституційного зібрав я вас, панове, при моїм престолі. Заслаю вам цісарський привіт і вітаю сердечно. В часі минувшої сесії оправдала репрезентация держави довіре, яке я поклав на її любов вітчини і розважність, бо мимо існуючих протинностей довершила на многих областях державного життя обильну в плоди працю. Надію ся, що усовершите і поведете дальше се, що так щасливо зачало ся, та возьметесь за нову хосенну роботу і з успіхом її повінчите. В тій надії скріпляє мене ще й се, що законодатна діяльність, звернена до розширення права виборчого, вже повінчена та що удало ся запевнити широким верствам населеня конституційну репрезентацию; тож тепер буде можливе інтереси всіх кругів, відповідно їх оправданій потреби, увзглядити з тим уміркованем, яке впливає зі спільної і повної одвічальности праці для добра загалу.

Наколи се усовершене конституції представляє ся важним чинником для державного устрою, то осягає оно своє повне значіне в змаганях для здорових соціальних реформ.

Ваша діяльність повинна бути звернена в тім напрямі, щоби достаточною опікою окружити населене під взглядом материяльним і культурним, щоби в межах існуючого ладу суспільного лагодити заходячі протинности, однак не ставляючи силі продуктивній підприємців надмірних жадань за для цілий соціалістичних та не ослабляючи супротив заграничї їх спроможности конкуренційної, котра також і для робітників не є без хісна. В тім дусі виготовить небавом правительством проекти реформи закона о обезпеченю від нещасних случаїв і на случай хороби.

Предметом особливої заповідности буде старане о удержане промислового стану на становищи, яке ему належить в житю економічним, а до тої ціли буде стреміти виобразоване фахової вирави, побуджуване до засновуваня товариств і инші подібні ередства. (Оплески). При розумній помочи самих промисловців їх стан піднесе ся.

Промислова продукція, котрій припала значна роля в загальнім економічнім організмі, потребує успішної підпори. Задачю правительства буде надати їй того.

Ціду увагу займає тяжке положене, в якім находить ся продукція рілляна, то могуче жерело державної сили і добробиту. (Живі оплески). Правительство буде уважати своїм обовязком підпирати її і дати достаточну поміч ріллярству против грозячих ему небезпечностей. (Оплески).

Буде панам предложений закон о фаховій організації ріллярного стану. (Оплески).

Однак найважнішим і найпильнішим завданем в найближшій періоді сесії являє ся уладжене тих договорів, що відносять ся до відновленя митово-торговельної умови з краями корони угорскої, до податків консумційних, які в обох териториях державних мають бути трактовані після рівних засад, дальше до уладженя kwestії банкової і довершеня регуляції валюти, звінци до означена пропорції квоти потрібної на спільні потреби монархії. Перевяті патротичним духом, розслідити по справедливости предложені вам проекти, котрих скоро поладжене зарівно пожадане як і потрібне.

В часі нової сесії будемо мусіти звернути увагу також на ряд инших важних питань.

В обязі внутрішньої адміністрації займете ся предложениями правительственными, котрих цілю уліпшити обезпеченя на різних полях житя господарского.

В деяких частях держави обявляє ся витревалю і рішучо змагане у населеня шукати зарібку за границею і оно заслугоє певне, щоби ви на то явище рівноважне під взглядом го-

сподарским як і економічним звернули увагу. Вскорі представить вам правительство проект закона в тій справі.

Плеканем науки і штуки займе ся правительство особливо печаливо і буде старати ся на поли публичної просвіти піднести уровень загального образованя за помочию усовершеня існуючих інституцій. Найпершою задачю школи позістане її виховуюча діяльність. Ту діяльність треба буде зробити успішнішою через відповідне уладжене в семінариях учительських.

На поли законодавства судового займете ся панове змінами ординації конкурсової і постанованем в справах неспорних. Закони о судиях мирових та громадских урядах посередничаячих а також в ціли улукшеня умовій зарібкових і руху економічного, о чеках і переказах купецких, наконець о стоваришенях господарских будуть вам предложені.

Важна задача скодифікованя права карного у всіх его галузях буде піднята, скоро лиш буде дана можливість правними відносинами, уґрунтованими новим законом о поступованю цивільним на нових основах.

Правительство займе ся проектом войскової процедури карної, котра увзгляднить спеціальні войскові інтереси та вимоги новочасної науки права, і предложить проект закона в справі береженя тайни войскової. В найближшій часі буде предложений проект закона о стяганю і примусовім вношеню безпосередних податків, причім буде управильнене відшкодоване громад за стягане державних податків. (Оплески).

В наміреній реформі закона о провинях скарбових будуть провідною гадкою гуманітарні засади новочасного закона карного а в реформі закона о належитостях — взгляди на конечність зниженя належитостей переносних від малої і середної вартости та наконець засада прогресивности.

Взгляди на загально державну господарку вимагають конче основного упорядкованя господарки королеств і країв коронних і правитель-

ЗАЛІСЄ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

— Я би вказав передовсім на то, на чім минули остатні три десятки літ нашого столітя для тих двох малих відломків двох досить великих народів, руского і польского в Галичині. Правда, що на безнастанній національній борбі, веденій більше або менше свідомими силами. Богата впливовою, заможною шляхтою та інтелігенцією народність польска захопила в свої руки власть і уживає її з більшою або меншою справедливостю в користь свою. Наш нарід у Поляків — то „братний“ нарід — при баякетах, при великих святах, але коли ему має ся щось дати, тоді він ворог. Інтелігенція польска осіла по містах і селах на землях прикарпатскої Руси, а що має звичайно уряди в своїх руках, то надає головню містам, споконвіку руским, ціху польских осель. Її свідомість народна, більша як у рускої малочисленної інтелігенції, спомагана культурними заходами По-

ляків в Росії, додає їй віри в себе і удержує її все на пануючій становищи. Ваші три мільони народу в Австрії, з вивченими численними провідниками на чолі, стоять против трох мільонів руского народу, що лиш недавно визволеного з панщини, бідного власною інтелігенцією, а ще біднішого провідниками, пригнобленого економічною руїною і напаятованого наслідками довголітньої неволі: несвідомостю свого бутя, нестачею похопности до самопомогі та невольничюю підданостю перед всяким сурдутовцем.

— Ну, і що з того? — спитав ся староста. — Чи ви думаете, що правительство або Поляки можуть постарати ся, щоби Русини в Галичині стали відразу рівно з другими сильні, т. зн. рівно багаті, рівно просвічені, рівно вироблені політично і соціально?

— Пан староста має рацию! — докинув маршалок, глянувши з маловаженем на Славка.

— І я кажу, що пан староста має рацию — відповів Славко.

— І що з того? Конституція для всіх, однакова воля і Русинами дорабляти ся! — сказав маршалок.

— В тім і лихо, — говорив Славко — що конституція така як наша не для всіх має однакою вартість, для культурного народу она щастем, для некультурного нещастем.

— Може російський абсолютизм вам би більше подобав ся? — нападав маршалок.

— То ні, пане маршалку; але що я мабуть не помиляю ся, то всі бачимо, коли подивимо ся на ту нерівну борбу, яку тільки в ріжнародній Австрії можна бачити: під крилами конституції, свободи і гаслом любви до свого народу майже безоглядне побороване другого народу, з котрим доля судила суєдувати або і в суміш жити. Ви маєте силу, значить: за вами і справедливість, але яка та справедливість? Вовча справедливість!

— Добре каже! — замітив Заборовский.

— Армія інтелігенції вашої взяла провід трохи не у всіх наших містах і місточках і господарить собі в свою користь, а не в нашу.

Маршалок ставав нетерпеливий. — Хто-ж тому винен — почав він — що ваша руска інтелігенція, в більшій часті свья-

ство наміряє тепер передати краям значні суми з доходу з податків безпосередних. Оно буде також після сили підпомагати змаганя країв в цілі утворення окремих податків краєвих. Також в цілі піднесення і розширення комунікацій пропозити правительству проекти, котрих предметом будуть дороги водні, дальший розвій комунікацій морської, будова нових залізниць і удержавлене декотрих ліній залізничних.

Наколи залагоджене так численних і важних задач має удати ся, то національні противности не повинні ані утрудняти ані колотити їх річезового полагодження. Успішне полагодження тих задач лиш підпомаже змаганя для добра кожного краю і народу, а надто причинить ся до ухилення існуючих трудностей і злучення всіх сил для спільного діланя в хосен могутости і інтересів держави. Правительство буде безперестанно старати ся усувати перепони, що утрудняють наближене, навязати в межах обовязуючої конституцій угоду що до вирівняння взаімно поборюючих ся претенсій, щоби в сей спосіб створити основу, на котрій противники могли би погодити ся, признаючи обопільно свої права і силу. Правительство надіє ся, що при помочи Всевишного погодять ся.

Обсяг і число проектів, які будуть пропозити, ставляють до вас великі вимоги, але покладаю довіре ва вашу добру волю і силу до праці, що полагожене тих справ приєшніте також і тому, щоби соймам, всіх країв і королівств полишити більше часу і свободи руху для розвитку їх діяльности. Се жадане випливає також з огляду на справедливе полагожене справ, які передають ся автономічному рішенню соймів, а котрі то справи з ходом часу з причин річезових і в інтересі скоршої адміністрації можуть бути лиш побільшені.

Дотично політики заграничної, то удало ся згідному співділаню всіх держав запанувати над небезпечностю, яка повстала внаслідок послідних заколотів на виході, та можна висказати надію, що акція піднята в тім напрямі, мимо деяких різниць в поглядах і сумнівів, які проявили ся в часі переговорів, доведе до успішної і справді вдоволяючої розвязки. Відносить ся то передовсім до викликаной необачно квестії кретьської, котра спонукала мое правительство, щоби в порозуміню з нашими союзниками і в строгій, довірочній єдності з иньшими дружними державами зарядило средства, котрих ціль здержати у відповідних межах аспірації і тенденції нарушуючі мир, а то при помочи акції змагаючої до удержаня територіяльного status quo. В наслідок сего теперішнє поведене Греції не може під ніяким условем числитися на признане дер-

жав, але з другої сторони мусить і Туреччина прийти до пересвідчення, що возьме на себе велику одвічальність, скоро не увзглядяючи своїх найжизненніших інтересів, а против однодушних рад держав європейських, не хотіла би усунути сумні надужитя та удержала тим самим стан річи, що містить в собі зародок безнастанного неспокою. Можна надіяти ся, що і в тім напрямі наступить зарада і все потрібне.

Нехай отже судить ся вам, Вц. панове, члени обох палат ради державної, супротив мирного уложеня відносин заграничних, при згіднім і річезовім співділаню — довершити успішну працю для добра вітчизни. Най Господь Всемогутчий поблагословить ваш труд!

НОВИНИ.

Чернівці, дня 1-го цвітня 1897.

Пригадуємо, що завтра о год. 8. вечером сходимо ся в склянім павільоні готелю Вайса помянути Т. Шевченка.

Черновецький магістрат переходить нині під управу бувшого старости сторожинського Йосифа Відмана, яко директора магістрату.

Міністер для Галичини др. Рітнер має бути іменованій охмістром архикнязя Оттона. Бобжинський заняв би его місце а Лясковський, делегат краківський прийшов би на віцепрезидента шкільної ради краєвої.

Посол Шаер вже від вчера на вом, вишучений з рясівської вязниці.

Зі шкільництва. Провізоричний помічний учитель при тутешній гр. ор. мужескій школі Николай Гарає іменованій сталим учителем при тій самій школі.

В кадетській школі оборони краєвої у Відні на першім році опорожнених 150 місць. Поданя треба вносити найдальше до 15. липня с. р. до „Commando der k. k. Landwehr-Cadetten-schule in Wien (III. Boerhavegasse 25). До поданя треба залучити 1) Метрику, 2) Свідоцтво приналежности (Heimatschein), 3) Свідоцтво здорovia від військового лікаря, 4) Свідоцтва шкільня, 5) Свідоцтво моральности від політичної власти. Недостаточні або запізнені поданя не будуть увзглядяні ся. Стараючі ся о прийняте мусять відбутися перед розпочатем науки військово муштру через 4 до 5 тижнів. Близші поясненя

можна дістати просто від команди згаданой кадетської школи.

Вечерниці в честь Шевченка відбули ся дня 25. марця в Петербурзі. „Новое Время“ так пише про них: „В салі Павловій, в память поета Шевченка устроїли музикальний вечер, що відбув ся з дуже великим успіхом. Публики зібрало ся много. Удїл брали в нїм: хор Козаченка, артисти царських театрів, пані Михайлова і п. Кравченко-Деверин, пані Решетникова і др. Особливий успіх мала пані Решетникова. Її українські пісні визвали безконечні оплески і домаганя повторень. Взагалі вечер винав дуже світло.“

Допускають жєнщин до університеских студий вже і в Австрії. Міністер Гавч видав розпоряджене, котрим позваляє ся жєнщинам учащати на філософичні студії університескі, сли укїнчили 18 літ житя, і мають гімназияльну матуру зложеноу в одній з австрійських гімназий.

Питанє артистичне. Юри, котре має приємати образи на найблизшу виставу паріску на полях Елізейських, буде мало трудне питанє до розвязаня. Талановитий молодий маляр Ів. Вебер представив незвиклий образ. Він намлював дуже реалістично внутрішнє уряджене торговлі мясом. Все там в найбільшій порядку: на стїнах висять поладвиці, передки, шинки і чвертки телятини, а різник, властитель тих всіх провантів, стоїть розперши ся в дверех та виглядає покупнів. Цїлий сей образ, спокійний не мав би в собі нічого замїтного, колиб не різник, що є вірним портретом князя Бісмарка; кожда найменша подробиця в особі різника пригадує екскандера. Отсе важне питанє для судів виставових, чи прийняти образ на виставу. Здає ся однак, що згоджено ся на останку вдоволюти опінію публичну, бо Парижани не радї би були, як би їх позбавлено приємности огляданя залізного канцлера в постаті різника.

Дурному вічная память! Ілько Німець коло Манїтоби в Канаді замовив собі аж у Вікні на Буковині дві коси, дві сокири і один джаган все разом за 4 зр. Але порто за ті річи коштує 8 зр. 8 кр. Добре зачав господарити на новій землі!

Дрібні вісти. — Касаційний трибунал у Відні потвердив засуд смерти виданий на Фока, котрий в своїм часі допустив ся був замаху динамітового на столаря Баша. — В Бродях завязало ся товариство „Руска Бєсїда.“ Поки-що вписало ся 33 членів. Предсїдателем вибрано о крил. Ярему. — Жінка одного дневникаря в Сполучених Державах внесла поданє до суду о роз-

щеники, розкинені по тисячах сїл, проводить жите на дрібних клопотах житевих і відзиває ся тільки рідко з сїл, частїйше плаксивим голосом, як голосом одушевленя воєнного і побїди? Ваша інтелїгенція роздерта між собою на два ворожі табори, віруючих і невіруючих в будучність народу, народовців і ренегатів, що безнастанно воюють між собою. Хто тому винен, чи Поляки чи наше правительство, що ви тратите більшу частину своїх сил на домашну борбу і спинаєте свій власний розвій? Ваш поступ — то поступ лїнивого вола в порівнаню з поспїшним поїздом! А ми не маємо потреби тягнути вола за роги.

— Правда, пане! — перебив его Славко. — Та коли-б у Поляків платні ренегати довгі літа впоювали безнадїйність на будучність народу, так як у нас, — колиб розвій вашого народу поза границями Австрії, в Росії спинили так безусловно, як наш, — колиб ваш побит економичний був такий лихий, як наш, — то ви певно не мали би тільки охоти до борби з нами як маєте. А проте наш наїд жие; чей не заперечите, що велика частина нашої інтелїгенції бажає житя народу і міряє ся з вами що сили.

— Ненавистю, а не роботою! — вклов маршалок.

— Ненавистю, виснованою з історичних подій — боронив ся Славко.

— Які ваші ідеали? — приступив щораз острїйше маршалок, а староста і Більський тимчасом з усьміхом приєдухували ся супереччі.

— Наші демократичні ідеали певно більші вартні, як заскорузлість ніби-аристократів, як їх маловажене хлопа, як бережене власних кастових інтересів і традицій! Від коли ви стали на серію дбати о свій люд? Прошу мені відповісти!

— Певно скорше, як Русини.

— Лєдві! — відповів Славко.

— Ненависть і завзятість розгнїваної слабї дитини — от оружїє Русинів!

Староста вважав потрібним вмїшати ся тепер в ту суперечку спокійною замїткою, що правительство австрійське в році 1890 дало початок до полагодження руско-польських відносин. На се не Славко, а Більський відповів, що думає інакше: правительство приглядає ся спокійно борбі і вижидає мира між суперниками, стає при нагодї по сїй або по тїй сторонї, звичайно по сторонї сильнїйшого, або захоує ся зов-

сїм байдуже, лишаючи народи на волю судьби. Тимчасом на думку Більського, коли би вся амбіція Поляків і Русинів лежала в тім, щоби з тих 70% анальфаетів поробити людей письменних, то Поляки і Русини на довгі літа мали би стілько роботи, що їм відхотїло би ся борби і посяганя на чуже добро.

— Ні, пане Більський, — перечив ся маршалок — si vis pacem, para bellum*) — се одно і природне і правдиве!

— Біда тільки в тім, — замїтив ще Славко — що ваше войско, уживане до тої війни, складає ся дуже часто з таких вояків, як наш війт Костишин... Їх ще й старшими роблять...

Колючі слова Славка поцілили добре, так що маршалок і староста звели гнєть розмову на що иньше. Не хотїли запускати ся в дальшу бесїду, котра ставала щораз дразливїйша.

— Руска молодїж складає ся з самих політиків — закінчив староста. — Чому ви, пане Левіцький, не вчили ся на адвоката, тільки на сьвященника? Шкода вас!

Але прощаючи ся з господарем, ста-

*) Хочеш мира, то готов ся до війни!

від, опираючи свою жалобу на тім, що єї чоловік цілими ночами пише статі, а над раном будить єї і велить відчитувати то, що написав. Суд прихилив ся до жалоби жінки і зіволів на розвід. — Одна учителька музики в Люівіль в Сполучених державах умираючи висказала в завіщаню бажане, щоби єї поховали не в домовині, але в любимім єї фортепяні. А позаяк се нікому нічо не вадило, то сповнено волю небіжки.

Ланка на тхорі.

Написав

8) Стефан Пятка.

V.

(Далше).

Гринь став тепер витягати по одній скинці з печі, видати з досадою на припічок і говорив до Василя:

— Мара десь тобою товче по ночі. Де, говориш, що зівав ся?... Ти думаєш, що тхір такий розум має, як ти?

— А бігмеж то, що такий, слухай, як в ланці товче ся. Іду я попід стодолу, слухаю, щось калатає; кличу тата, кличу тебе, жаден не відзиває ся. Я до ланки, а она замкнена; але щось є, бігме е...

Висунув Гринь найперше поділачку, потому заткальницю з під голови, потому сам висунув ся троха з печі на припічок, таки лежачи роздудув огонь, положив одну, другу, третю скинку, засвітив і глядить на брата.

Василь стоїть коло стола, затирає руки з радости, а в ланці щось напавду товче і хрупає.

Оба старші Козоді і той на печі і той в печі, попіднимали сонливі голови, поспирали ся на лікті, глядять і своїм очам не довіряють: чи то снить ся, чи таки на правду такий „полазник“ в хаті? В останніх часах, від коли Василь віднав з присяжництва, Козоді не одну дійсність брали за сон, а не один сон за дійсність. Они все ще сумнівали ся, щоби то тхір зловив ся.

Відхилив Василь троха дверці ланки, тхір виставив морду і два ряди білих зубів до світла, став гризти дошку.

— То щось таке як не тхір, на бани церковній я инакшого видів — каже Гринь і висунув ся з заткальницею ще більше з печі, спер ся одною рукою, а другою поправляв скинки, щоби ліпше видіти.

Відхилив Василь ще більше западку, а тхір з ланки гоп! скочив просто до старого Козодоя

роста ще иньшу думку сказав про Левіцкого: — Пане Заборовский, ви радикала тримаєте собі дома.

— Ну-ну — успокоював єго Заборовский — радикал і сьвященик в одній особі... ні, він не радикал... Але добре учить мені хлопця.

Тимчасом сєй учитель дідичевого „хлопця“ стояв сам коло фортепяну, переглядав ілюстровану газету та передумуван свою розмову з панамі. До него підійшла на хвилю Маня і здивувала єго словами: — А то ви добре боронили своєї справи!

— Ні, зле боронив, тепер бачу. Ви чули нашу розмову?

— Чула дещо. Я вас обсервувала. А як ви виглядали!

— Як же!

— Такі запалені, завзяті, аж страшні! Так вам очи сьвітили ся!

— Я такий страшний?

— Але Маня на се вже не відповіла, бо в тій хвилі надійшов Більский, щоби попрощати ся з нею. — —

(Далше буде).

на печ і там на „гридах“ в темнім кутику причаїв ся.

Троха Іван збоїв ся, але коли сини скричали „Імайте, тату, Імайте руками, він вас не вкусить, не бійте ся нічого“ набрав сьміливости: витягнув з під себе мішок розтворив в той спосіб, що взяв оден кінець в зуби а другі краї придержував руками, сгав підсувати ся остожно, кликати трусь-трусь-трусь так як кріліків. Уже здавало ся єму, що тхір скочить до мішка, підніє оден край мішка зубами више а з зубами і голову, вдарив причолком о „гридку“, сполошив тхора. Скочив тхір на постель до спячої невісти з дитиною, а з постелі під запічок на бульбу.

Звинув ся Василь по хаті за сокирою, на злість не ма сокири: знайшов за столом магілвилицю, покалатав по бараболах а тхір гуль! з під постелі просто по при Гриня в піч.

— Гу-у-у якаж то біда неприємна, десь аж по під самий ніс, ще чоловіка помана наникає — зронотів Гринь не на жарти і вихопив ся з печі, вхопив заткальницю, заткав нею тхора в печі і сьміє ся, сердечно сьміє ся.

— Тепер уже мій той тхір — каже Василеві — а ти йди постав ланку на другого; я з тим уже сам собі дам раду!

— Як то твій?... — питає Василь здивований.

— Моя печ, то й мій тхір, моя шкіра, моє все...

— Щось твоє — гукнув Василь і гоп! заткальницею о землю, аж на кусні розлетіла ся, і з магілвилицю, захав в печ, покалатав, покалатав, вигнав тхора знов на хату.

Розпочала ся тепер завзята погоня по хаті за тхором: оба брати, кождий на свою руку воювали, кождий хотів для себе, тільки для себе дістати з тхора шкіру. Василь з магілвилицю, Гринь таки з ланкою, били оба по кутах, по печі, по припічку, всюди били, де тхір показав ся, але жаден не міг поцілити.

Старий кричав ізза ко на, „піч валить ся,“ невіста на постелі благала „дитина перелякає ся,“ нічого не могло умироти завзятих гонителів тхора, бігали по хаті один за другим, та й бігали і били, що сили їм стало, аж заспались... Хоть тхір скрив ся де на хвилю, хоть причаїв ся де в куті, то они таки били, гонили а не було ні що бити, ні що гонити.

Сховав ся тхір на хвилю, пропав мов під землю. Глядають, викалатують по кутах, нема тхора. Де він подів ся? Ні під запічком, ні під печею, ні під лавою, ні в полиці нема. Може в гоїданці, може в курманю на приспі, може в ступі?... Всюди переглянули навіть у кріликову яму заглядали, нема. Нема то нема, мара єго бери, щоби тільки знов не хотів ся показати.

Утихомирили ся брати, тільки відсапують.

— Добре, що нема — думають — не буде ні тобі, ні мені, не буде жадному кривди.

— Ягесь лихе перемінило ся в тхора — розумував старий за комном — то не тхір з церковної бані сюди приліз, то щось... щось... не годить ся і згадувати на против темної ночі, то... несамовитий тхір.

— В вас все несамовите, — каже Гринь — навіть і тога дранка несамовита: вже знов висить під образами на велику параду! Що прошу, що благаю вас: киньте раз тоту ганьбу в болото, або винесіть де до ліса і спаліть, а ви все своє...

— То я в тім ще дружбив кумови Янови Бандерскому, то тільки памятки з парубоцьких і войскових часів — толкував старий Козодій синови.

— То сховайте собі тоту парубоцьку памятку в таке місце, щоби єї люди не виділи. Порядна невіста комин соромила би ся тим заткати, а ви чим найбільше сьвято, тягнете то на себе...

— Ней висять там, ней...

— Отже не будуть висіти...

Почав Гринь стягати батьківську парубоцьку памятку з кульки а звідтам гуль! тхір на комин. Є тхір, зявв ся!... Де єго ганьба захала, аж під образи?!

Розпочала ся знов ще завзятійша погоня, ще пристрастнійша борба з тхором; стали ся брати випереджувати.

Тарах! Василь магілвилицю по комині, а тхір в полицю.

Тарах! Гринь ланкою по полиці, а полиця з мисками і горшками на землю. Тільки черене задзвонило.

Бігають брати за тхором, не дбають о єдину. Уже скинки погасли на припічку, зробило ся темно, а они все ще викалатують. Скрізь вікно заглянув тепер повнолиций місяць, глумливо заглянув, тхір знать аж тепер замітив тоту діру в стіні, вискочив відкись з кута, сульнув прямо в вікно, тільки шибі забренькотіли, утік на євободу.

Засьвітив Василь скинками, взяв макогін з приспи, гуркотить по магілвилиці а сьміє ся, так сердечно сьміє ся, аж йойкає і каже братови що трісне, коли той сьміх не мине єго.

— Ба, та ти сьмієш ся, а вікно збите? — питає ся Гринь і ланку обома руками обняв, підніс мов кїянку держить у воздуху над головою брата.

— Або-ж маю плакати? — повідає Василь. Ти говорив і сьміяв ся, що твій тхір, нехайже тепер буде твій. Бігай тепер за ним, наспі єму на хвіст соли, зймай і всади єго в піч, а потому скажеш, що то твій.

Просить Гринь брата „не сьміій ся, Василю“, а Василь сьміє ся і тарахкотить макогоном по магілвилиці та приговорює братови, щоби йшов до своєго тєстя Безвусого, начальника заскаржити тхора.

Не витерпів Гринь, вдарив ланкою Василя по правій руці, полетів макогін прямо Гриньовій жінці на постелі в голову, о малий волос, що дитину не забило, — і рука права Василеві повисла. Кинув Василь із-за горяча магілвилицю братови межі очи, але не поцілів: Гринь скочив від комина в кочержник, магілвилиця зломилась тільки держало з комина, комин роздвоїв ся: туповище похилило ся до старого на піч, шия подала ся на хату.

Так покінчили ся лови тхора.

Гринь бовванів у кочержнику, під ногами серед хати стогнав Василь і невіста отирала слези, тихомірила перелякану дитину.

Старий Іван Козодій страхав ся також за коминю; уже давно не зазнав такого страху, як лінї. Ще як вертав на єтуденого Миколи з гостини від своєго одноокого кума, шляхтича Бандерского, і заломив ся на леді, така сама була огорнула єго розпука; тогди летів в тоню, топив ся, а нині здавало ся єму, що „середина“ печі туй туй упаде а він сьнече ся на печеню.

Скінчила ся ловля, остали ся наслідки з неї, наслідки глуної пристрасти і злости тієних голов. А причина тому, то бездільність і байдужність про завтрішний день.

(Далше буде).

Телеграми „Буковини“.

3 дня 1-го цьвітня 1897 року.

Відень. Палата панів приняла одноголосно нагле внесене кардинала Шенборна, щоби вибрати комісії з 21 членів для традиційної відповіді на престольну бесіду. Комісію вибрали сєйчас і відтак приступили до вибору сталих комісій.

Відень. На вчорашнім засіданю ради громадської відчитав заступник бурмієтра др. Люєгер письмо бурмієтра Штробаха, де Штробах складає свою вїйтівську гідність міста Відня.

Канєя. Італьяньский панцирний корабель бомбардував становиска ієсурґентів, з котрих они стріляли на укріплену пристань Ішєдін. Борба була дуже завзята.

Канєя. Повстанці вигнали Турків по завзятій борбі з позиції Спінальонґа, забрали муніцію, та оден турецкий корабель.

Атєни. Правительствєнні круги запєвняють, що на бльокаду пристани Пірея відповість Гре-

ція виповідженем війни Туреччині. Всякий ин- ший почин правительства викликав би воро- хобню в Греції, що могла би скинути королі з престолу.

В КОЖДІЙ РУСЬКІЙ ХАТІ І ШКОЛІ

повинна знаходити ся

Народописна карта

українсько-руського народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, накле- еної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Льво- ві, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

LINIMENT. CAPSICI COMP.
aus Richter's Apotheke in Prag.

Beim Einlauf dieser anerkannt vorzüglichen, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apo- theken vorrätig ist, sehe man stets nach der Marke: „Anker“.

В Чернівцях виходить уже тринадцятий рік руска газета

„БУКОВИНА“.

Від 1. січня 1896. року появляе ся она що дня кромі неділь і свят. Поміщае статі про справи буковинської Русі, але познакомлюе читателів також із справами Русинів в інших землях руских. Дбае о добірні і цікаві фейлетони і взагалі о материял такий, що обходить кожду руску родину. Що „Буковина“ цікава і для галицьких Русинів, свідчить значне число передплатників еї в Галичині. Передплата лише 10 зр. Адреса редакції і адміністрації „Буковини“: Чернівці, улица Петровича число 2.

Для панів учителів! INSPECTIONSBERICHT

є на складі в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складі отєї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодіжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за роч- ник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр

„Слова правди і науки“

з поезій Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток

для чемних діточок.“

32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских діточок. Ю. Федьківича 10 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кож- ду поодинокую книжочку.

Замовленя приймає й редакція „Буковини.“

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“

в Чернівцях.

Перша на Буковині

РУСКА ДРУКАРНЯ

в Народнім Домі

при улиці Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарскі в мовах рускій, польскій і німецькій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солідно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарні!

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и		
	поспішні	особові	міщані		поспішні	особові	міщані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
З Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
З Новоселиць, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиць			430 612

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Средно-європейскій час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на залізници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

За редакцію відповідає Осип Маковей.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Ду- ховенству і всім вірним через Впреосв. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех галицьких Епархій, обезпечає будинки, скот, госпо- дарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огне- вих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товари- ствами контрааскураційними подають „Дністрови“ можлисть обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві вза- їмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкор- истнійші услівя і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стова- ришене зареєстроване з обмеженою порукою, при- нимає від своїх членів і третих лиць вкладки до опроцентовани по 5 процент. Іваранція цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за по- рукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїлене агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Пам'ятайте на Народний Дім в Чернівцях!